

*SLOVAK AUSTRIAN GERMAN ALIANCE
VOCATIONAL EDUCATION AND TRAINING*

O1 Komparatívna analýza vzdelávacích programov

Číslo projektu:

2015-1-SK01-KA202-008951

Názov projektu:

Slovak-Austrian-German-Alliance for Vocational Education and Training

Skratka projektu:

SAGA for VET

Začiatok projektu:

01.09.2015

Koniec projektu:

01.09.2017

Oficiálny názov žiadateľa projektu:

Newport Group, a.s.

Obsah

Úvod	3
SLOVENSKO	5
Celoživotné vzdelávanie na Slovensku	5
Odborné vzdelávanie na Slovensku	7
Duálne vzdelávanie na Slovensku	7
Komparatívna analýza vybraných vzdelávacích programov ďalšieho vzdelávania	10
Pracovník vo vodohospodárskom podniku (technický pracovník)	10
Zámočník – kovoobrábač	12
Šička --> Šička v automobilovom priemysle (sedlár/ka)	14
Murár	16
Pracovník vo veľkoobchode	18
Pracovník v maloobchode	21
NEMECKÁ SPOLKOVÁ REPUBLIKA	24
Základy odborného duálneho vzdelávania v Nemecku	24
Komparatívna analýza vybraných vzdelávacích programov ďalšieho vzdelávania	27
Murár	27
Pracovník vo veľkoobchode	31
Pracovník v maloobchode	35
RAKÚSKA REPUBLIKA	39
Základy odborného duálneho vzdelávania v Rakúsku	39
Komparatívna analýza vybraných vzdelávacích programov ďalšieho vzdelávania	41
Pracovník vo vodohospodárskom podniku – technik	41
Šička v automobilovom priemysle – čalúnnické práce vo vozidle	44
Zámočník – kovoobrábač	47
ZÁVER	51
Možnosti prenosu inovatívnych prvkov do oblastí vzdelávania dospelých	51

Úvod

Cieľom analýzy je porovnať systém ďalšieho vzdelávania (vzdelávania dospelých) vo vybraných krajinách partnerov projektu SAGA for VET . Týmito krajinami sú:

- Slovensko
- Rakúsko
- Nemecko

Analýza sa prioritne zameriava na deskripciu systémov ďalšieho vzdelávania a tiež na podrobnú komparáciu šiestich vzdelávacích programov, ktoré boli zadefinované v projekte SAGA for VET.

Pri porovnávaní jednotlivých vzdelávacích programov budeme vychádzať z parametrov a údajov, ktoré sú súčasťou Žiadosti o akreditáciu vzdelávacieho programu podľa zákona č. 568/2009 Z. z. o celoživotnom vzdelávaní. Domnievame sa, že práve použitím zvolených parametrov komparatívnej analýzy je možné získať relevantné výsledky a závery.

Kontext analýzy

Vzdelávacie systémy sú v rámci štátov Európskej únie veľmi rôznorodé a v mnohých aspektoch odlišné. Rozdiely sú založené na tradíciách jednotlivých krajín, miestnymi podmienkami – politická situácia, situácia na trhu práce, demografické ukazovatele, ekonomické ukazovatele a pod.

Aj napriek týmto rozdielom je možné voľbou vhodných komparačných parametrov dosiahnuť relevantné výsledky, s ktorými bude možné pracovať v rámci projektu SAGA for VET pri vytváraní jednotlivých vzdelávacích programov.

Analýza bude rozdelená na 3 časti, podľa jednotlivých partnerských krajín. V úvode bude spomenutá všeobecná situácia v oblasti ďalšieho odborného vzdelávania a následne budú uvedené porovnávacie parametre pre vybrané vzdelávacie programy. V rámci slovenskej časti bude uvedených všetkých šesť programov. Pri rakúskej a nemeckej časti po tri programy.

Metodológia analýzy

Pri samotnej analýze budeme vychádzať z niekoľkých hlavných informačných zdrojov. Predovšetkým budeme získavať informácie od zahraničných partnerov projektu, ktorí majú niekoľkoročné skúsenosti so vzdelávaním dospelých vo svojej krajine. Okrem priamych konzultácií a údajov od zahraničných partnerov projektu budeme vychádzať

aj z miestnej legislatívy o celoživotnom vzdelávaní a tiež z dát európskej únie, týkajúcich sa ďalšieho vzdelávania, ako napr. akčné plány, štatistiky a podobne.

Vzhľadom na rôznorodosť vzdelávacích systémov vo vybraných krajinách sme pre účely analýzy jednotlivých vzdelávacích programov zvolili nasledovné parametre:

- Názov vzdelávacieho programu
- Organizačná forma
- Cieľová skupina
- Minimálne vstupné vzdelanie
- Profil absolventa
- Metódy
- Celkový rozsah
- Učebný plán
- Učebné osnovy
- Forma záverečnej skúšky
- Materiálovo-technické zabezpečenie

Komparatívna analýza bude slúžiť ako východiskový dokument pre vyhodnotenie, ktorý zo zahraničných partnerov (AT alebo DE) bude zodpovedný za konkrétny vzdelávací program (polovica vzdelávacích programov bude zastrešená AT partnerom a polovica DE partnerom). Analýza zároveň ukáže aké elementy daného kurzu je možné preniesť do partnerských krajín, kde by bolo možné inovovať existujúce prístupy. Najvhodnejšie elementy z vzdelávacích programov budú následne prenesené na SK pri tvorbe podkladov pre akreditáciu a samotného kurzu. Predpoklad je taký, že pre každý kurz bude ako vzor vybraný kurz z partnerskej krajiny, avšak predmetom prenosu budú aj elementy z kurzu druhého zahraničného partnera, ktoré budú nosný kurz vhodne dopĺňať.

SLOVENSKO

Celoživotné vzdelávanie na Slovensku

Celoživotné vzdelávanie na Slovensku upravuje zákon č. 568/2009 o celoživotnom vzdelávaní. Zákon upravuje okrem iného činnosť vzdelávacích inštitúcií, proces a podmienky akreditácie, vydávanie dokladov o akreditácii, povinnosti vzdelávacej inštitúcie, vydávanie osvedčení o absolvovaní akreditovaného vzdelávacieho programu a činnosť Akreditačnej komisie pre ďalšie vzdelávanie.

Ďalšie vzdelávanie tvorí súčasť celoživotného vzdelávania. Uskutočňuje sa prostredníctvom formálneho a neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa. Umožňuje každému doplniť, rozšíriť a prehĺbiť si získané vzdelanie, rekvalifikovať sa alebo uspokojiť svoje záujmy. Uskutočňuje sa v inštitúciách ďalšieho vzdelávania, v školách, školských a mimoškolských zariadeniach.

Celoživotné vzdelávanie zahŕňa:

- *Formálne vzdelávanie* je realizované vo vzdelávacích inštitúciách, spravidla v školách. Jeho funkcie, ciele, obsah, organizačné formy a spôsoby hodnotenia sú vymedzené právnymi predpismi. Zahŕňa získavanie väčšinou na seba nadväzujúcich stupňov vzdelania (základné vzdelanie, stredné vzdelanie, stredné vzdelanie s výučným listom, stredné vzdelanie s maturitnou skúškou, vyššie odborné vzdelanie, vysokoškolské vzdelanie), ktorých absolvovanie je potvrdené príslušným osvedčením (vysvedčením, diplomom a pod.)
- *Neformálne vzdelanie* je zamerané na získanie vedomostí zručností a kompetencií, ktoré môžu respondentovi zlepšiť i jeho spoločenské a pracovné uplatnenie. Je poskytované v zariadeniach zamestnávateľov, v súkromných vzdelávacích inštitúciách, neštátnych neziskových organizáciách, v školských zariadeniach a v ďalších organizáciách. Patria sem napríklad organizované voľnočasové aktivity pre deti, mládež a dospelých, kurzy cudzích jazykov, počítačové kurzy, rekvalifikačné kurzy, ale aj krátkodobé školenia a prednášky. Nutnou podmienkou pre realizáciu tohto druhu vzdelávania je účasť odborného lektora alebo učiteľa. Nevedie k získaniu stupňa vzdelania.
- *Informálne učenie* je chápané ako proces získavania vedomostí, osvojovanie si zručností a kompetencií z každodenných skúseností a činností v práci, v rodine, vo voľnom čase (learning by doing). Zahŕňa tiež samovzdelávanie, keď učiaci sa nemá možnosť overiť si nadobudnuté znalosti (napríklad televízne jazykové

kurzy). Na rozdiel od formálneho a neformálneho vzdelávania je neorganizované, spravidla nesystematické a inštitucionálne nekoordinované.

Program Erasmus+ zahŕňa 4 sektory vzdelávania, a to vysokoškolské vzdelávanie (Higher Education), odborné vzdelávanie a prípravu (Vocational Education and Training), školské vzdelávanie (School Education) a vzdelávanie dospelých (Adult Education). V našom konkrétnom prípade sa budeme v analýze zameriavať na odborné vzdelávanie a prípravu.

Druhy ďalšieho vzdelávania sú:

a) ďalšie odborné vzdelávanie v akreditovanom vzdelávacom programe, ktorý vedie k doplneniu, obnoveniu, rozšíreniu alebo prehĺbeniu kvalifikácie potrebnej na výkon odbornej činnosti,

b) rekvalifikačné vzdelávanie v akreditovanom vzdelávacom programe, ktorý vedie k získaniu

čiastočnej kvalifikácie alebo k získaniu úplnej kvalifikácie – odbornej spôsobilosti pre jednu

alebo viac pracovných činností v inom povolání ako v tom, pre ktoré fyzická osoba získala

kvalifikáciu prostredníctvom školského vzdelávania,

c) kontinuálne vzdelávanie vo vzdelávacích programoch, ktorým si účastník ďalšieho vzdelávania dopĺňa, rozširuje, prehĺbuje alebo obnovuje kvalifikáciu ako predpoklad na výkon odbornej činnosti v súlade s osobitnými predpismi,

d) záujmové vzdelávanie, občianske vzdelávanie, vzdelávanie seniorov a iné vzdelávanie, ktorým účastník ďalšieho vzdelávania uspokojuje svoje záujmy, zapája sa do života občianskej

spoločnosti a všeobecne rozvíja svoju osobnosť.

Odborné vzdelávanie na Slovensku

Stredoškolské odborné vzdelávanie a príprava sa uskutočňuje v stredných odborných školách. Žiaci sa v ňom pripravujú predovšetkým na výkon odborných činností, najmä technicko-hospodárskych, ekonomických, pedagogických, zdravotníckych, sociálno-právnych, správnych, umeleckých a kultúrnych, prípadne aj na štúdium na vysokej škole.

Odborné vzdelávanie od roku 2015 upravuje u nás zákon č. 61/2015o odbornom vzdelávaní a príprave. Zákon bol schválený dňa 12. marca 2015 schválila Národná rada Slovenskej republiky zákon o odbornom vzdelávaní a príprave, ktorý nadobúda účinnosť 1. apríla 2015.

Cieľom nového zákona je umožniť plynulý prechod absolventov stredných odborných škôl zo vzdelávania na trh práce a zníženie rizika nezamestnanosti mladého absolventa.

V novom zákone o odbornom vzdelávaní a príprave sú zapracované prvky umožňujúce prípravu žiakov v systéme duálneho vzdelávania:

- príprava na výkon povolania podľa požiadaviek zamestnávateľa,
- výkon praktického vyučovania priamo u zamestnávateľa,
- zmluva o duálnom vzdelávaní medzi zamestnávateľom a strednou školou,
- učebná zmluva medzi zamestnávateľom a žiakom.

Duálne vzdelávanie na Slovensku

Dňa 1. apríla 2015 nadobudol účinnosť nový zákon č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o OVP“) s cieľom umožniť plynulý prechod žiakov zo vzdelávania na trh práce a zvýšiť uplatniteľnosť absolventov stredných odborných škôl na trhu práce. Zákon o OVP od školského roku 2015/2016 zavádza možnosť prípravu žiakov v systéme duálneho vzdelávania, ktorý zamestnávateľom umožňuje prípravu žiaka presne a konkrétne na povolanie alebo pracovnú pozíciu podľa ich potrieb a požiadaviek.

Základné princípy systému duálneho vzdelávania

➤ Zmluvný vzťah

Stredná odborná škola uzavrie so zamestnávateľom zmluvu o duálnom vzdelávaní, ktorej predmetom je záväzok zamestnávateľa poskytovať žiakom praktické vyučovanie na svoje náklady a zodpovednosť a záväzok strednej odbornej školy organizovať odborné vzdelávanie a prípravu v systéme duálneho vzdelávania. Následne po prijatí žiaka na štúdium v systéme duálneho vzdelávania uzavrie žiak so zamestnávateľom učebnú zmluvu, ktoré okrem identifikačných náležitostí a vymedzenia formy a miesta praktického vyučovania musí obsahovať presné vymedzenie organizácie štúdia s uvedením presného časového harmonogramu praktického vyučovania. Organizácia praktického vyučovania u zamestnávateľa musí byť vymedzená tak, aby zodpovedala organizácii výchovy a vzdelávania v stredných školách.

➤ Výkon praktického vyučovania priamo u zamestnávateľa na pracovisku praktického vyučovania

Žiak sa pripravuje na výkon povolania, skupiny povolání alebo na výkon odborných činností podľa konkrétnych potrieb a požiadaviek zamestnávateľa priamo na jeho pracovisku. Absolvovaním praktického vyučovania u zamestnávateľa žiak bezprostredne poznáva reálne prostredie výkonu povolania a rozvíja pracovné návyky nevyhnutné pre úspešné zaradenie sa na trh práce bezprostredne po ukončení štúdia bez potreby ďalšieho doškolenia či preškolenia.

➤ Prevzatie zodpovednosti zamestnávateľom za praktické vyučovanie

Zamestnávateľovi v systéme duálneho vzdelávania sa nielen umožňuje vstúpiť do procesu odborného vzdelávania, ale ukladá sa mu plná zodpovednosť za organizáciu, obsah a kvalitu praktického vyučovania a na tento účel uhrádza všetky náklady spojené s financovaním praktického vyučovania. Aby bol zabezpečený jednotný rozsah a obsah praktického vyučovania v jednotlivých odboroch štúdia, praktické vyučovanie sa bude uskutočňovať podľa vzorových učebných plánov a vzorových učebných osnov vypracovaných MŠVVaŠ SR v spolupráci s príslušnými stavovskými a profesijnými organizáciami, ktoré sú pre zamestnávateľov pôsobiacich v systéme duálneho vzdelávania záväzné.

Z vyššie uvedených informácií vyplýva, že duálny systém vzdelávania je legislatívne upravený iba v oblasti stredoškolského vzdelávania. Zákon o odbornom vzdelávaní a príprave nemá dosah na celoživotné vzdelávanie – vzdelávanie dospelých. Aj

napriek tejto situácii na Slovensku postupne vznikajú pilotné projekty zamerané práve na prenos duálnych prvkov aj do odborného vzdelávania dospelých. Vzhľadom na dlhoročne funkčný systém duálneho vzdelávania aj v oblasti vzdelávania dospelých, ktorý je otestovaný v západoeurópskych krajinách ako Nemecko, Švajčiarsko, Rakúsko, Dánsko, Holandsko a Francúzsko sme sa v projekte SAGA for VET rozhodli v rámci strategického partnerstva s nemeckým a rakúskym partnerom o prenos práve duálnych prvkov do ďalšieho odborného vzdelávania.

Hlavným cieľom duálneho systému vzdelávania v oblasti ďalšieho vzdelávania je podpora zamestnateľnosti v neustále meniacom sa pracovnom prostredí.

Komparatívna analýza vybraných vzdelávacích programov ďalšieho vzdelávania

V rámci komparácie vzdelávacích programov v slovenských podmienkach budeme vychádzať najmä z dlhoročných skúseností spoločnosti Newport Group, a.s. vo oblasti vzdelávania dospelých. Prípadne budeme vychádzať z dostupných informácií Ministerstva školstva, odboru Celoživotného vzdelávania. Avšak pri niektorých vzdelávacích kurzoch budeme na Slovensku márne hľadať patričné informácie potrebné do analýzy, nakoľko dané kurzy nielenže nie sú akreditované Ministerstvom školstva SR, ale aktuálne nefigurujú ani v štátnych vzdelávacích programoch (stredoškolské odborné vzdelávanie).

Pracovník vo vodohospodárskom podniku (technický pracovník)

V rámci tohto povolania môžeme nájsť niekoľko akreditovaných vzdelávacích kurzov:

- Montáž vodovodu a kanalizácie (modulová časť kurzu Inštalatér), rozsah 200 hodín
- Vodovod a kanalizácia, rozsah 154 hodín
- Epidemiologicky závažná činnosť pri úprave vody na ľudskú spotrebu a pri obsluhu vodovodných zariadení, rozsah 10 hodín

Samotná Slovenská vodohospodárska spoločnosť ponúka nasledovné kurzy, ktoré však nie sú akreditované Ministerstvom školstva:

- Kurz vzorkovania pitných a povrchových vôd, rozsah 2 dni
- Kurz vodohospodárov, I. stupeň, rozsah 5 dní
- Kurz vodohospodárov, II. stupeň, rozsah 5 dní
- Kurz vzorkovania podzemných a odpadových vôd, rozsah 3 dni

Komparatívny parameter	Komentár	Poznámka
Názov vzdelávacieho programu	Montáž vodovodu a kanalizácie	Časť modulového kurzu Inštalatér
Organizačná forma štúdia	Prezenčná	
Cieľová skupina	Osoby so záujmom získať základné odborné vedomosti a zručnosti potrebné pre výkon povolania inštalatér.	

Minimálne požadované vzdelanie	Ukončené základné vzdelanie	
Profil absolventa	<p>Absolvent modulu vie /dokáže /pozná /samostatne ovláda:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládať základné operácie ručného opracovania kovov a plastov - zhotoviť závitové spojenie a prírubové spojenie - zhotoviť spojenie pomocou hrdiel - zhotoviť lepené, spájkované a zvárané spojenie - montovať armatúry - montovať, opravovať, a prevádzať údržbu vodovodu a domovej kanalizácie - montovať a opravovať zdravo-technické inštalácie 	
Metódy výučby	<p>Vzdelávací kurz pozostáva z teoretickej a praktickej časti a má odbornopráctický aplikačný charakter. Dôraz sa kladie na praktický výcvik a praktické zručnosti účastníkov. Vychádza z požiadaviek na kvalifikovaný výkon práce v danej profesii. Teoretická výučba obsahuje súbor konkrétnych poznatkov potrebných na zvládnutie danej profesie. Praktická časť prebieha v odborných dielňach pod vedením odborných lektorov tak, aby si účastníci osvojili všetky praktické zručnosti potrebné pre prácu inštalatéra.</p>	
Celková dĺžka vzdelávania	min. 154 hodín	Štandardná odporúčaná dĺžka 200 hodín (CVANU)
Hlavné odborné témy	<p>Technické materiály</p> <p>Ručné spracovanie kovov</p>	

	Rúry a tvarovky pre zdravotné inštalácie Spájanie a tesnenie rúr Vnútorný vodovod Vnútorná kanalizácia Montáž potrubia a zriaďovacích predmetov	
Učebné plány	Nie je k dispozícii	Súčasť know-how jednotlivých vzdelávacích inštitúcií.
Záverečná skúška	Nie je k dispozícii	
Materiálové a technické zabezpečenie	Nie je k dispozícii	

Zámočník – kovoobrábač

Profesia Zámočník – kovoobrábač sa dá v slovenských podmienkach pomenovať viacerými profesiami, napr. strojný zámočník, kovoobrábač, nástrojár, pomocný pracovník v strojárstve. V tomto prípade sa budeme držať profesie strojný zámočník, ktorá sa najviac približuje pôvodnému projektovému zámeru.

Strojný zámočník vykonáva montáž (zostavovanie) častí strojov a zariadení, výrobných liniek. Demontáž častí strojov a zariadení za účelom ich opráv alebo výmeny a spätnej montáže. Vykonávanie funkčných skúšok strojov. Ručné opracovávanie strojných súčiastok vŕtaním, vyhrubovaním, vystružovaním, pilovaním, sekaním, rezaním, rovnaním, rezaním závitov, zaškrabávaním, zabrusovaním a pod. Ošetrovanie a údržba používaných nástrojov, náradí, zariadení a iných pomôcok.

Komparatívny parameter	Komentár	Poznámka
Názov vzdelávacieho programu	Strojný zámočník	- Aj kovoobrábač, nástrojár, mechanik strojov a zariadení, montér – zámočník, zámočník, kovoobrábač
Organizačná forma štúdia	Prezenčná forma	
Cieľová skupina	Osoby so záujmom získať odborné vedomosti a praktické zručnosti v oblasti ručného	

	spracovania kovov, strojného obrábania kovov a základných montážnych prác.	
Minimálne požadované vzdelanie	Minimálne stredoškolské vzdelanie	- optimálne úplné stredné odborné vzdelanie (SOŠ, SOU)
Profil absolventa	Absolvent vzdelávacieho programu vie spracovať jednoduchý náčrt na doplnenie zadaného technologického postupu. Je schopný ručne opracovať strojné súčiastky pilovaním, rezaním, sekaním, ohýbaním, vŕtaním a rezaním závitov. Vie zostaviť časti strojov a strojových zariadení spojovaním skrutkami, nitmi a spájkovaním. Vie vykonať funkčné skúšky strojov a zariadení. Ovláda pravidlá ošetrovania a údržby používaných nástrojov, náradia, strojov a zariadení. Ovláda základne prvky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ochrany pred požiarmi.	
Metódy výučby	<ul style="list-style-type: none"> - prednášky - diskusie - prezentácie - individuálna práca na zadaných projektových úlohách - skupinová práca na zadaných projektových úlohách - odborná prax 	- odborná prax prebieha vo väčšine akreditovaných programov v špecializovaných dielňach.
Celková dĺžka vzdelávania	230 – 400 hodín	
Hlavné odborné témy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Materiály 2. Ručné spracovanie kovov 3. Strojné obrábanie kovov 4. Základné montážne práce 	

Učebné plány	Pomer praxe a teórie podobných vzdelávacích programoch je najviac 50:50	
Záverečná skúška	Záverečná skúška sa koná po ukončení vzdelávania, tj. na konci vzdelávacieho programu. Aby účastník vzdelávania bol pripustený ku skúške, musí absolvovať min. 75% výučby. Forma skúšky: najčastejšie kombinácia písomnej a praktickej časti. Štandardne býva uvedená požadovaná úspešnosť, ktorú musí účastník splniť, aby skúšku absolvoval úspešne.	Napr. Písomná skúška – test Požadovaná úspešnosť 60% Praktická skúška – vypracovanie projektového zadania + prezentácia výsledkov projektového zadania Požadovaná úspešnosť min. 70%
Materiálové a technické zabezpečenie	Priestory - na rôzne typy vzdelávacích programov je dobré uvádzať podrobný popis priestoru, kde vzdelávanie prebieha Technické vybavenie, učebné pomôcky – napr. prezentačná technika, Pracovné zariadenia pomôcky, stroje, nástroje Študijné materiály – literatúra a zdroje, z ktorej sa čerpalo pri vytváraní AVP	

Šička --> Šička v automobilovom priemysle (sedlár/ka)

Slovenská kartotéka zamestnaní pozná iba profesiu Šička odevnej a technickej konfekcie alebo Šička v obuvníckej a kožiarskej výrobe. Žiadna aktuálna profesia nereflektuje potreby trhu práce, kde je dopyt práve po profesii Šička v automobilovom priemysle. Kartotéka zamestnaní ešte uvádza povolanie Sedlár a manžetár, ktoré tiež nespĺňa požiadavky dopytu na pracovnom trhu. Vzhľadom na veľmi rozvinutý a stále rozširujúci sa automobilový priemysel na Slovensku a je na trhu dopyt práve po takomto type profesie. Výroba poťahov sedadiel, palubných dosiek, interiérov, volantov a riadiacich pák z kožených alebo textilných materiálov je súčasťou komplexného dodávateľského reťazca do automobilového priemyslu.

Aj z tohto dôvodu sme oslovili zahraničných partnerov projektu a budeme radi ak sa podarí akreditovať nový vzdelávací program v uvedenom obore.

Komparatívny parameter	Komentár	Poznámka
Názov vzdelávacieho programu	Šička vo výrobe	Modulový kurz
Organizačná forma štúdia	Prezenčná	
Cieľová skupina	Osoby so záujmom získať teoretické a praktické skúsenosti z oblasti priemyselného šitia.	
Minimálne požadované vzdelanie	Ukončene základnej školskej dochádzky	9 rokov povinnej školskej dochádzky
Profil absolventa	Absolvent vzdelávacieho programu má vedomosti o spracovateľnosti a využiteľnosti rôznych odevných materiálov. Pozná stroje a iné pracovné pomôcky v oblasti priemyselného šitia. Ovláda základy ručného šitia. Pozná zásady tvorby strihov na rôzne druhy výrobkov. Vie napasovať, zakresliť a vystrihnúť jednotlivé druhy výrobkov a samostatne dokáže zvoliť vhodný technologický postup pri ich zhotovovaní. Ovláda základnú prácu na rôznych typoch šijacích strojov, základnú údržbu stroja, základné strihy krajčírskych výrobkov, jednoduchú žehliacu techniku, zásady BOZP.	Väčšina z akreditovaných programov je zameraná na konfekčné šitie.
Metódy výučby	<ul style="list-style-type: none"> - prednášky - praktické ukážky - odborná prax - samostatná práca na zadaných úlohách 	Nie je špecifikované, kde prebieha odborná prax. Skúsenosť hovorí, že v 95% prípadov sa účastníci kurzu učia šiť v školských dielňach na zastaraných strojoch a zariadeniach.
Celková dĺžka vzdelávania	240 – 250 hodín	V závislosti od vzdelávacej inštitúcie
Hlavné odborné témy	Moduly:	

	<p>Pracovné materiály, stroje a pomôcky</p> <p>Príprava výroby</p> <p>Ručné šitie</p> <p>Strojové šitie</p>	
Učebné plány	<p>Pomer praxe a teórie podobných vzdelávacích programoch je najviac 50:50. Väčšina praktickej výučby prebieha v dielňach, nie vo výrobe.</p>	<p>Výučba je málo špecializovaná.</p>
Záverečná skúška	<p>Záverečná skúška sa koná po ukončení vzdelávania, tj. na konci vzdelávacieho programu. Aby účastník vzdelávania bol pripustený ku skúške, musí absolvovať min. 75% výučby. Forma skúšky: najčastejšie kombinácia písomnej a praktickej časti. Štandardne býva uvedená požadovaná úspešnosť, ktorú musí účastník splniť, aby skúšku absolvoval úspešne.</p>	<p>Napr.</p> <p>Písomná skúška – test</p> <p>Požadovaná úspešnosť 75%</p> <p>Praktická skúška – praktické overenie si získaných zručností (napr. konštrukcia strihu vybraného výrobku, šitie ručných stehov, ručné vyšívanie, prišívanie a pod.)</p>
Materiálové a technické zabezpečenie	<p>Priestory - na rôzne typy vzdelávacích programov je dobré uvádzať podrobný popis priestoru, kde vzdelávanie prebieha</p> <p>Technické vybavenie, učebné pomôcky – napr. prezentačná technika, Pracovné zariadenia pomôcky, stroje, nástroje</p> <p>Študijné materiály – literatúra a zdroje, z ktorej sa čerpalo pri vytváraní AVP</p>	

Murár

Murár zhotovuje stavebné konštrukcie murovaním a betónovaním, osadzuje jednoduché oceľobetónové, drevené, kovové a plastové výrobky. Ide o jednoznačnú profesiu, ktorá má stanovené aj minimálne kvalifikačné štandardy pre získanie úplnej kvalifikácie v obore.

Komparatívny parameter	Komentár	Poznámka
Názov vzdelávacieho programu	Murár	Modulový kurz
Organizačná forma štúdia	Prezenčná / Kombinovaná	
Cieľová skupina	Osoby so záujmom o teoretické vedomosti a praktické zručnosti v oblasti stavebníctva.	
Minimálne požadované vzdelanie	Základné vzdelanie	Ukončená min. povinná 9 ročná dochádzka
Profil absolventa	Vzdelávací kurz je určený osobám, ktoré majú záujem získať odborné vedomosti a zručnosti v oblasti stavebníctva.	Pre jednotlivé moduly sú profily absolventa detailnejšie popísané.
Metódy výučby	<ul style="list-style-type: none"> - prednášky - praktické ukážky, praktická výučba - samostatná práca na zadaných úlohách - tiež dištančné štúdium 	Nie je špecifikované, kde prebieha odborná prax. Skúsenosť hovorí, že v 95% prípadov sa účastníci kurzu učia šiť v školských dielňach na zastaraných strojoch a zariadeniach.
Celková dĺžka vzdelávania	Min. 500 hodín pre celkovú profesiu murár.	Podľa kvalifikačných štandardov, každá osoba, ktorá má záujem získať úplnú kvalifikáciu v profesii Murár, musí absolvovať min. 500 hodinový kurz (MŠ SR). Z tohto dôvodu bude vybraná iba čiastočná kvalifikácia profesie Murár.
Hlavné odborné témy	<p>Odborné kreslenie</p> <p>Materiály</p> <p>Stavebné konštrukcie</p> <p>Technológie prác</p> <p>Suché technológie</p> <p>Prestavby budov</p>	
Učebné plány	Pomer praxe a teórie podobných vzdelávacích programoch je najviac 50:50. Väčšina praktickej výučby	

	prebieha v dielňach, nie vo výrobe.	
Záverečná skúška	Záverečná skúška sa koná po ukončení vzdelávania, tj. na konci vzdelávacieho programu. Aby účastník vzdelávania bol pripustený ku skúške, musí absolvovať min. 75% výučby. Forma skúšky: najčastejšie kombinácia písomnej a praktickej časti. Štandardne býva uvedená požadovaná úspešnosť, ktorú musí účastník splniť, aby skúšku absolvoval úspešne.	Teoretická skúška: test – požadovaná úspešnosť min 75% Praktická skúška: Modelový prípad z praxe (overenie odbornej zručnosti)
Materiálové a technické zabezpečenie	Priestory - na rôzne typy vzdelávacích programov je dobré uvádzať podrobný popis priestoru, kde vzdelávanie prebieha Technické vybavenie, učebné pomôcky – napr. prezentačná technika, Pracovné zariadenia pomôcky, stroje, nástroje Študijné materiály – literatúra a zdroje, z ktorej sa čerpalo pri vytváraní AVP	

Pracovník vo veľkoobchode

V aktuálnych podmienkach akreditovaného vzdelávania dospelých neexistuje rozdelenie vzdelávacích programov na časť veľkoobchod a časť maloobchod. Všetky sa venujú obchodnej prevádzke ako takej. Je to škoda, pretože vzdelávací systém dospelých opäť nereflektuje na požiadavky trhu, kde práca vo veľkoobchode sa zameriava viac na prácu s tovarom – logistiku a menej na priamy kontakt s klientom. Veľkoobchod má iné distribučné a komunikačné kanály na rozdiel od maloobchodu. Žiaľ nepodarilo sa nám nájsť vhodnejší akreditovaný vzdelávací program do komparatívnej analýzy ako program Skladové hospodárstvo.

Komparatívny parameter	Komentár	Poznámka
------------------------	----------	----------

Názov vzdelávacieho programu	Skladové hospodárstvo	Manažment skladu, logistika, skladové hospodárstvo a logistika, riadenie zásob a skladovanie
Organizačná forma štúdia	Kombinovaná	Teoretická výučba môže prebiehať elektronickou formou alebo samo štúdiom. Praktická časť sa vykonáva učebni so špecializovaným softvérom
Cieľová skupina	Osoby so záujmom získať odborné vedomosti a zručnosti z oblasti skladového hospodárstva a logistiky	
Minimálne požadované vzdelanie	Minimálne stredoškolské vzdelanie	
Profil absolventa	Absolvent vzdelávacieho programu ovláda kľúčové činnosti z oblasti skladového hospodárstva a logistiky. Vie pracovať so skladovým softvérom. Vie si v malom a strednom podniku nastaviť vlastný systém skladového hospodárstva. Ovláda základné činnosti potrebné pre výkon činnosti skladníka, referenta skladového hospodárstva vo výrobných a obchodných prevádzkach, Vie manipulovať so zásobami, riadiť ich tok, organizovať ukladanie materiálu s ohľadom na potreby podniku.	
Metódy výučby	<ul style="list-style-type: none"> - prednášky - prezentácie - individuálna práca a práca v skupinách na zadaných úlohách - práca so skladovým softvérom 	
Celková dĺžka vzdelávania	Od 10 do max. 68 hodín	Táto dĺžka vzdelávania je postačujúca na kvalifikáciu v oblasti skladového hospodárstva. Pri rozšírení programu na Pracovník vo veľkoobchode je nutné

		program rozšíriť ďalšie odborné témy.
Hlavné odborné témy	Základy a technológia skladového hospodárstva Logistika Kľúčové činnosti v logistike Logistické funkcie a operácie Vzťahy logistických činností a nákladov Inventarizácia	
Učebné plány	Pomer praxe a teórie podobných vzdelávacích programoch je najviac 80:20. Väčšina praktickej výučby prebieha v učebniach a nie v reálnej praxi.	Absolútne nevyhovujúci pomer teórie a praxe.
Záverečná skúška	Písomná skúška – test, požadovaná úspešnosť 70%. Aby účastník vzdelávania bol pripustený ku skúške, musí absolvovať min. 75% výučby. Forma skúšky: najčastejšie kombinácia písomnej a praktickej časti. Štandardne býva uvedená požadovaná úspešnosť, ktorú musí účastník splniť, aby skúšku absolvoval úspešne.	Chýba praktická časť skúšky vo všetkých sledovaných vzdelávacích programoch z oblasti skladovania a logistiky.
Materiálové a technické zabezpečenie	Priestory - na rôzne typy vzdelávacích programov je dobré uvádzať podrobný popis priestoru, kde vzdelávanie prebieha Technické vybavenie, učebné pomôcky – napr. prezentačná technika, Pracovné zariadenia pomôcky, stroje, nástroje Študijné materiály – literatúra a zdroje, z ktorej sa čerpal pri vytváraní AVP	

Pracovník v maloobchode

Slovenský pracovný trh kvalifikáciu „Pracovník v maloobchode“ nepozná. V kartotéke zamestnaní sa uvádzajú povolania – Hlavný pokladník v maloobchode a Riadiaci pracovník (vedúci) maloobchodnej prevádzky. Tu opäť narážame na nepripravenosť vzdelávacieho systému. Mnohé obchodné prevádzky, najmä rozšírené siete potravín, drogistického tovaru a prevádzky v obchodných centrách neustále hľadajú kvalifikované pracovné sily, ktoré by nemuseli prostredníctvom finančne náročných kurzov zaúčať už pred nástupom do zamestnania. V ideálnom prípade spolupráca priamo s jednotlivými prevádzkami, kde by prebiehala praktická časť výučby by zjednodušila situáciu obom stranám.

Ako už bolo spomínané pri profesii Pracovník vo veľkoobchode, ani pri tejto profesii sa v zozname akreditovaných vzdelávacích kurzov nenachádza vzdelávací program zachytávajúci práve túto problematiku. Najviac podobným vzdelávacím programom je Pracovník v obchode a službách, ani tu však nie je presne v špecifikácii programu definované, či ide o malo alebo veľkoobchodnú prevádzku.

Komparatívny parameter	Komentár	Poznámka
Názov vzdelávacieho programu	Pracovník v obchode a službách	Modulový kurz
Organizačná forma štúdia	Prezenčná / Kombinovaná	Teoretická výučba môže prebiehať elektronickou formou alebo samo štúdiom. Praktická časť sa vykonáva učebni so špecializovaným softvérom.
Cieľová skupina	Osoby so záujmom získať odborné vedomosti a zručnosti pre prácu v oblasti obchodu a služieb.	
Minimálne požadované vzdelanie	Minimálne stredoškolské vzdelanie	
Profil absolventa	Modulový kurz je určený osobám, ktoré majú záujem nájsť uplatnenie v oblasti obchodu a služieb. Je tiež vhodný pre záujemcov, ktorí by sa chceli naučiť novým odborným a praktickým zručnostiam alebo chcú zdokonaľiť svoju už	Kurz je zameraný na osvojenie si zručností a schopností pri styku so zákazníkom, manipulácii s tovarom a práci s registračnou pokladňou.

	vykonávanú profesiu na rôznych pozíciách v obchode.	
Metódy výučby	<ul style="list-style-type: none"> - prednášky - výklad - demonštrácie - praktické ukážky - samostatná práca s dôrazom na získanie praktických zručností 	
Celková dĺžka vzdelávania	Od. 20 – 185 hodín	
Hlavné odborné témy	<p>Obchodná prevádzka</p> <p>Psychológia predaja</p> <p>Skladové hospodárstvo</p> <p>Práca v predajni a práca s registračnou pokladňou</p> <p>Propagácia a aranžovanie</p>	V rámci hlavných tém by sme sa mohli nazdávať, že sa jedná o maloobchodnú prevádzku.
Učebné plány	Pomer praxe a teórie podobných vzdelávacích programoch je najviac 70:30. Väčšina praktickej výučby prebieha v učebniach a nie v reálnej praxi.	Absolútne nevyhovujúci pomer teórie a praxe.
Záverečná skúška	<p>Písomná skúška – test, požadovaná úspešnosť 75%.</p> <p>Aby účastník vzdelávania bol pripustený ku skúške, musí absolvovať min. 75% výučby.</p> <p>Forma skúšky: najčastejšie kombinácia písomnej a praktickej časti. Štandardne býva uvedená požadovaná úspešnosť, ktorú musí účastník splniť, aby skúšku absolvoval úspešne.</p>	Chýba praktická časť skúšky vo všetkých sledovaných vzdelávacích programoch z oblasti obchodu.
Materiálové a technické zabezpečenie	<p>Priestory - na rôzne typy vzdelávacích programov je dobré uvádzať podrobný popis priestoru, kde vzdelávanie prebieha</p> <p>Technické vybavenie, učebné pomôcky – napr. prezentačná</p>	

	technika, Pracovné zariadenia pomôcky, stroje, nástroje Študijné materiály – literatúra a zdroje, z ktorej sa čerpalo pri vytváraní AVP	
--	---	--

NEMECKÁ SPOLKOVÁ REPUBLIKA

Základy odborného duálneho vzdelávania v Nemecku

Na základe zákona o odbornom vzdelávaní a príprave na povolanie sa vykonáva v Nemecku duálne vzdelávanie. Praktický výcvik prebieha pod odborných dohľadom príslušnej Obchodnej Komory (IHK) a Komory Remesiel (HWK). Komory hodnotia vhodnosť partnerských podnikov, v ktorých prebieha odborná praktická časť vzdelávania. Komory hodnotia najmä 2 kritériá:

1. Vecnú stránku vhodnosti partnerského podniku. Hodnotí sa, či táto spoločnosť má nevyhnutné pracovné miesta a technické parametre potrebné pre vykonávanie rámcového tréningového plánu (plán pre praktický výcvik).
2. Personálne obsadenie. Na tejto úrovni prebieha kontrola kvalifikovanosti lektorov, ktorí sú na prevádzke. V priemyselných odvetviach musí pôsobiť odborný zamestnanec s príslušnou skúškou, ktorú vyžaduje zákon, tzv. „Ausbildereignungsprüfung“. V remeselných odvetviach môže byť skúška vykonaná v rámci Komory Remesiel (HWK).

V systéme duálneho vzdelávania v Nemecku prebieha 70% výučby práve v partnerských podnikoch, teda priamo v praxi. V oblasti priemyslu prebieha prvá polovica praktickej výučby alebo prvý rok praktickej výučby v špecializovaných dielňach. Následne sú študenti na základe výkonov umiestňovaní priamo do živej prevádzky podniku.

Pri odbornom výcviku v oblasti remeselného podnikania praktická príprava prebieha na zariadeniach, ktoré sú na trhu práce aktuálne u renomovaných zamestnávateľov. Takéto vzdelávanie musí prebiehať pod dohľadom odborného personálu, ktorý absolvoval príslušný kurz v Komore Remesiel (približne 100 hodín) a kurz úspešne ukončí skúškou.

Okrem praktickej výučby prebieha na odborných školách aj tzv. bežné obdobie, tj. 30% výučby. Táto výučba prebieha na štátnych odborných školách alebo na štátom schválených/uznávaných odborných školách (školy v súkromnom vlastníctve). Z uvedených 30% výučby je určených 20% na teóriu odborných predmetov a 10% na široko-spektrálne vzdelávanie (napr. nemecký jazyk, anglický jazyk, etika/náboženstvo, šport a pod).

Duálne odborné vzdelávanie poskytuje nasledovné možnosti štúdia:

- Týždenný systém vzdelávania v prevádzke (praxi) a na odbornej škole (1 až 1,5 dňa teoretickej výučby a ostatok týždňa prebieha praktická výučba)
- Modulové bloky (mesačný výučbový blok teórie a 3 mesačný blok v prevádzke)

Samotná výučba na odborných školách neprebieha podľa jednotlivých odborov ale podľa učebných celkov.

Partnerské prevádzky, kde prebieha praktická výučba musia mať uzatvorenú zmluvu so študentom/praktikantom. S podpisom zmluvy sa študent/praktikant stáva súčasťou podnikového kolektívu a má nárok na dohodnutú odmenu (tzv. „učňovská odmena“). Zmluva o uskutočnení praktického výcviku musí byť registrovaná u príslušného orgánu IHK alebo HWK alebo iné podľa príslušnej legislatívy.

Praktické odborné vzdelávanie (Ausbildungsrahmenplan) v partnerskej prevádzke prebieha na základe platnej celoštátnej legislatívy. Vzdelávanie na odborných školách spadá pod legislatívu jednotlivých spolkových krajín, ale aj tu je snaha o zabezpečenie jednotného rámca, výučba na základe spoločného rámcového vzdelávacieho plánu (Rahmenlehrplan), ktorý bol prijatý na zasadnutí „Kulturministerkonferenz“ jednotlivých spolkových štátov.

V Nemecku dnes takto študuje až 60% mladých ľudí vo viac ako 350 profesiách. Duálny systém kombinuje prax v podnikoch s odborným vzdelaním na odborných školách do jedného školského programu. Na rozdiel od verejného školského systému, duálny je podporovaný vládou v spolupráci s miestnymi štátnymi ekonomickými orgánmi, obchodnými a tiež remeselnými komorami. Pre mladých ľudí je tento systém vzdelávania veľmi atraktívny, keďže im uľahčuje vstup do zamestnania a zvyšuje ich šance na nájdenie dobre platenej práce, prípadne samostatnom uplatnení sa na trhu práce. Takisto je tento systém prínosný aj pre samotné podniky, ktoré poskytujú odbornú prax, hlavne kvôli úspore nákladov na ľudské zdroje. Hoci praxujúci študenti/praktikanti dostávajú určitú mzdu, je oveľa nižšia, ako by podnik musel platiť vyučenému odbornému pracovníkovi. Podľa uskutočnených prieskumov študenti/praktikanti prinášajú podnikom väčšiu ekonomickú hodnotu vo forme vykonanej práce za podstatne nižšie mzdové náklady.

V Nemecku duálny systém vzdelávania odzrkadľuje verejné záujmy spoločnosti, ktorými sú:

- Rovina jednotlivca – vyzdvihuje úlohu jednotlivca v štádiu rozvoja a učenia sa. Odborná výučba dáva jednotlivcovi možnosť vyprofilovať sa v záujme nájdenia svojho budúceho smerovania.
- Sociálna rovina – vyzdvihuje plynulú integráciu mladých ľudí do pracovného prostredia a spoločnosti ako takej.
- Ekonomická rovina – vyzdvihuje ekonomickú produktivitu krajiny a dostatok pracovnej sily pre chod ekonomiky. Hlavným cieľom je zabezpečiť, aby podniky a tiež jednotlivé odvetvia hospodárstva (aj tie menej populárne) mali dostatok kvalifikovanej pracovnej sily na dosahovanie pozitívnych výsledkov pre ekonomiku krajiny. Nemenej dôležitým faktorom je zabezpečiť, aby ľudia boli zamestnateľní a schopní zarobiť si na živobytie tak, aby nepredstavovali záťaž pre spoločnú ekonomiku.

Na rozdiel od podmienok v Slovenskej republike, systém duálneho vzdelávania je v Nemeckej spolkovej republike prenesený aj do oblasti vzdelávania dospelých. Dlhoročné skúsenosti zo stredoškolského odborného vzdelávania boli postupne prenášané aj do oblasti ďalšieho vzdelávania.

Komparatívna analýza vybraných vzdelávacích programov ďalšieho vzdelávania

Murár

Štruktúra a oprávnenosť pre povolanie Murár

Profesia Murár je povolanie v oblasti stavebníctva, ktorá sa študuje v dĺžke 36 mesiacov. Prvá časť výučby trvá 24 mesiacov a následne je možné získať osvedčenie – Stavebný odborný pracovník. V druhej časti – 12 mesiacov sa môže absolvent stať murárom. Pre túto konkrétnu profesiu upravuje podmienky príslušná Remeselná Komora.

Komparatívny parameter	Komentár	Poznámka
Názov vzdelávacieho programu	Prvá časť vzdelávania (24 mesiacov) umožňuje získať osvedčenie ako „Kvalifikovaný pracovník na stavbe“. Druhá časť vzdelávania (12 mesiacov) oprávňuje absolventa k získaniu osvedčenia „Murár“	Profesia je regulovaná na základe Zákona o odbornom vzdelávaní (Berufsbildungsgesetz). Riadi sa tiež Nariadením o odbornom vzdelávaní v stavebníctve z 10.06.1999 a Nariadením, ktorým sa mení nariadenie o Odbornom vzdelávaní v oblasti stavebníctva z 04.02.2004.
Organizačná forma štúdia	Vzdelávanie tvorí: 1. tzv. „plný úväzok“ 40 hodín týždenne. Základom je Zmluva o praxi, ktorá sa uzatvára medzi podnikom a študentom/účastníkom. Uzavretie sa nahlasuje príslušnému orgánu (HWK). Odborná prax tvorí 70% celkovej výučby a slúži na získavanie vedomostí a zručností priamo v odbore profesie. 2. tzv. „čiastočný úväzok“ vzdelávania v odbornej škole. Tvorí 30% z celkovej dĺžky vzdelávania. Z 30% tvorí 20% výučby odborná teória a 10% všeobecné vzdelávanie.	Po celú dobu vzdelávania je možné navštevovať 1 až 1,5 dňa v týždni odbornú školu a zvyšok týždňa absolvovať v partnerskom podniku. Alebo je možné si zvoliť tzv. blokové vzdelávanie – 1 mesiac teórie a 3 mesiace praxe v partnerskom podniku. Je tiež možné študovať v rámci sezónnych modulových blokov. Ďalšie upresnenia sú uvedené v samotných kvalifikáciách pre túto oblasť a sú regulované príslušným orgánom (HWK).

Cieľová skupina	Vhodné je mať ukončené základné vzdelanie. Nastúpiť je ale možné aj bez vysvedčenia po absolvovaní vstupnej skúšky.	Mladí ľudia, ktorí majú záujem pracovať v oblasti stavebníctva.
Minimálne požadované vzdelanie	Vhodné je mať ukončené základné vzdelanie (ZŠ). Nastúpiť je ale možné aj bez absolvovania povinnej školskej dochádzky po absolvovaní vstupnej skúšky.	Pre uchádzačov bez potvrdenia o ukončení základného vzdelania (ZŠ) partnerský podnik sám rozhoduje na základe vstupného pohovoru, testu, skúšky o tom, či s účastníkom podpíše zmluvu.
Profil absolventa	<p>Profil absolventa programu „Stavebný robotník“ a „Murár“ sú popísané v popise odborného vzdelávania/profesie. Absolvent by mal získať nasledovné zručnosti a znalosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Odborné vzdelanie – Zákonník práce, Kolektívne vyjednávanie 2. Štruktúra a organizácia partnerského podniku 3. BOZP 4. Ochrana životného prostredia 5. Prevzatie objednávky, obhliadka pracoviska, pracovný plán a časový harmonogram 6. Príprava pracoviska, vypratanie staveniska 7. Kontrola staveniska a výber stavebných a pomocných prác 8. Čítanie technických výkresov 9. Merania 10. Spracovanie dreva (stolárske práce) 11. Výroba dielov z betónu a železobetónu 	<p>Vid'. Spolková zbierka zákonov 2004 časť I, č. 15, uverejnené v Bonne 08 apríla 2004, príloha 1)</p> <p>-vid'. Spolková zbierka zákonov 1999 časť I, č. 28, uverejnené v Bonne 10. júna 1999, príloha 4</p> <p>- Rámcový vzdelávacie programy pre odborné vzdelávanie v stavebníctve, rozlíšenie Stáleho-konferencie 05 februára 1999</p>

	<p>12. Výroba konštrukcií z kameňa</p> <p>13. Inštalácia izolačných materiálov (výroba tepla, chladu, hluk, požiarna ochrana)</p> <p>14. Omiety</p> <p>15. Potery</p> <p>16. Obklady, dlažby</p> <p>17. Sadrokartón</p> <p>18. Výkopy, zadržiavanie vody</p> <p>19. Dopravné cesty</p> <p>20. Napájacie linky</p> <p>21. Zabezpečenie kvality dodávky</p> <p>Praktikantovi je poskytnutá odborná kvalifikácia a na konci tréningu dokáže samostatne svoju pracovnú činnosť plánovať, realizovať a vyhodnotiť.</p>	Rámcová dohoda o odbornom učilišti - Uznesenie Stálej konferencie 15.03.1991.
Metódy výučby	V podnikovej prevádzke (praktický výučba) sú aplikované najmä: projektové cvičenia, práca v prevádzke podniku na príslušných pracovných pozíciách, práca v tíme a pod. V škole prebieha výučba nasledovne: klasické vyučovanie, práca v školských dielňach, špecializovaných laboratóriách a pod.	
Celková dĺžka vzdelávania	Celkové trvanie vzdelávania je 36 mesiacov. 70% z toho ako prax v partnerskom podniku (priamo v prevádzke) a 30% v odbornej škole.	- vid'. Spolková zbierka zákonov 2004 časť I, č. 15, uverejnené v Bonne 08 apríla 2004, príloha 1).
Hlavné odborné témy	Obsah praktickej výučby sa riadi všeobecným tréningovým plánom odbornej prípravy „Odborný stavebný pracovník“. V prvom roku je vzdelávanie všeobecne ladené a v druhom roku sa už výučba špecializuje.	- vid'. Spolková zbierka zákonov 2004 časť I, č. 15, uverejnené v Bonne 08 apríla 2004, príloha 1). vid'. Spolková zbierka zákonov 1999 časť I, č. 28, uverejnené

	V treťom roku sa postupuje podľa tréningového plánu odbornej prípravy „Murár“, kde sa už študent špecializuje na danú profesiu.	v Bonne 10. júna 1999, príloha 4
Učebné plány	<p>Ekonomické a sociálne štúdia</p> <p>Pre povolanie „Murár“ účastníci vzdelávania prejdú tromi rokmi vzdelávania, kde postupne nadobúdajú vedomosti a zručnosti pre výkon povolania Murár:</p> <p>Stavebný pracovník (1. rok – 320 hodín)</p> <ul style="list-style-type: none"> - príprava pracoviska - návrh práce (pracovný plán) - jednoduché murárske práce - vytváranie drevených konštrukcií - vytváranie betónovo-ocelových konštrukcií - pokrývanie a stierkovanie konštrukcií <p>Odborný stavebný pracovník (2.rok – 280 hodín)</p> <ul style="list-style-type: none"> - murovanie jednoduchej steny - murovanie dvojplášťovej steny - murovanie stropov (preklady) - čistenie stien - suché stavby - práca s betónom <p>Murár (3. rok – 280hod.)</p>	<p>"prvky pre výučbu odbornej školy v oblasti hospodárskych a sociálnych štúdií obchodných a technických profesií" sprostredkuje (rozhodnutie Stálej konferencie 18.05.1989).</p> <p>-vid'. Curriculum odborného vzdelávania v stavebníctve - Uznesenie Stálej-konferencie 05 02 1999</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - schodisko - klenby - prírodné kamenné konštrukcie - špeciálne konštrukcie - opravy a rekonštrukcie 	
Záverečná skúška	<p>Skúška pozostáva z dvoch častí: priebežná skúška – časť 1</p> <p>záverečná skúška – časť 2</p> <p>Priebežná skúška je celodenná (6h) . Tu účastník prezentuje všetky nadobudnuté praktické vedomosti.</p> <p>Záverečná skúška je celodenná (8h). Skladá sa z písomnej aj praktickej časti. Účastníci si počas skúšky preveria všetky znalosti získané počas štúdia/tréningov/practickej výučbe.</p>	
Materiálové a technické zabezpečenie	Učebnica pre výučbu v odborných školách, dielne v odborných školách a v partnerských podnikoch	Viac detailov bude uvedených počas Tréningu Trénerov

Pracovník vo veľkoobchode

Komparatívny parameter	Komentár	Poznámka
Názov vzdelávacieho programu	Vedúci asistent vo veľkoobchode a zahraničnom obchode	Profesia je regulovaná na základe duálneho systému – Zákon o odbornom vzdelávaní, konkr. § 4, ods 1.
Organizačná forma štúdia	<p>Vzdelávanie tvorí:</p> <p>1. tzv. „plný úväzok“ 40 hodín týždenne. Základom je Zmluva o praxi, ktorá sa uzatvára medzi podnikom</p>	Po celú dobu vzdelávania je možné navštevovať 1 až 1,5 dňa v týždni odbornú školu a zvyšok týždňa absolvovať v partnerskom podniku.

	<p>a študentom/účastníkom. Uzavretie sa nahlasuje príslušnému orgánu (IHK). Odborná prax tvorí 70% celkovej výučby a slúži na získavanie vedomostí a zručností priamo v odbore profesie.</p> <p>2. tzv. „čiasťočný úväzok“ vzdelávania v odbornej škole. Tvorí 30% z celkovej dĺžky vzdelávania. Z 30% tvorí 20% výučby odborná teória a 10% všeobecné vzdelávanie.</p>	<p>Ďalšie upresnenia sú uvedené v samotných kvalifikáciách pre túto oblasť a sú regulované príslušným orgánom (IHK).</p>
Cieľová skupina	<p>Vhodné je mať ukončené základné vzdelanie alebo nižšie stredné vzdelanie. Nastúpiť je ale možné aj bez vysvedčenia po absolvovaní vstupnej skúšky.</p>	<p>Mladí ľudia, ktorí majú organizačné a komunikačné zručnosti a zaujímajú sa o danú profesiu.</p>
Minimálne požadované vzdelanie	<p>Mnohí uchádzači o dané odborné vzdelávanie majú úspešne ukončení nižšie stredné odborné vzdelanie.</p>	<p>Pre uchádzačov bez potvrdenia o ukončení základného vzdelania (ZŠ) partnerský podnik sám rozhoduje na základe vstupného pohovoru, testu, skúšky o tom, či s účastníkom podpíše zmluvu.</p>
Profil absolventa	<p>Profil absolventa programu „Pracovník vo veľkoobchode/ zahraničnom obchode“ sú popísané v popise odborného vzdelávania/profesie – Zmluva medzi praktikantom a partnerským podnikom.</p> <p>Nižšie uvádzame len časť – „Pracovník vo veľkoobchode“.</p> <p>Študent si osvojí nasledovné vedomosti a praktické zručnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podnikové zaškolenie - Skladovanie a logistika - Predaj a orientácia na zákazníka - Práca s informáciami, spolupráca 	

	<p>- Obchodné riadenie a kontrola v oblasti veľkoobchodu</p> <p>Absolvovaním vzdelávania bude účastník schopný samostatne plánovať, realizovať a vyhodnocovať vlastnú činnosť</p>	
Metódy výučby	V podnikovej prevádzke (praktický výučba) sú aplikované najmä: projektové cvičenia, práca v prevádzke podniku na príslušných pracovných pozíciách, práca v tíme a pod. V škole prebieha výučba nasledovne: klasické vyučovanie, práca v školských dielňach, špecializovaných laboratóriách a pod.	
Celková dĺžka vzdelávania	Celkové trvanie vzdelávania je 36 mesiacov. 70% z toho ako prax v partnerskom podniku (priamo v prevádzke) a 30% v odbornej škole.	- vid'. Nariadenie o odbornom vzdelávaní ako "asistent riadenia vo veľkoobchode a zahraničného obchodu" z 14. februára 2006, Spolková zbierka zákonov trieda z roku 2006, časť I, č. 9 vydané Bonne 28. februára 2006, § 4 Praktický výcvik k pracovnému profilu.
Hlavné odborné témy	Obsah praktickej výučby sa riadi tréningovým plánom odbornej prípravy – faktické osnovy a časový harmonogram (dodatok 1 a 2) odbornej prípravy pre povolanie „Asistent veľkoobchodu a zahraničného obchodu“	- vid'. Nariadenie o odbornom vzdelávaní - „Asistent veľkoobchodu a zahraničného obchodu“ z 14. februára 2006, Spolková zbierka zákonov triedy z roku 2006, časť I, č. 9 vydané Bonne 28. februára 2006, § 4
Učebné plány	Ekonomické a sociálne štúdia (všeobecná časť vzdelávania pre odborné školy) Pre povolanie „Asistent veľkoobchodu a zahraničného	"prvky pre výučbu odbornej školy v oblasti hospodárskych a sociálnych štúdií obchodných a technických profesií" sprostredkuje (rozhodnutie Stálej konferencie 18.05.1989).

	<p>obchodu“ účastníci vzdelávania prejdú tromi rokmi vzdelávania, kde postupne nadobúdajú vedomosti a zručnosti pre výkon povolania</p> <p>1. rok – 320 hodín</p> <ul style="list-style-type: none"> - prevádzka podniku veľkoobchodu a zahraničného obchodu - spracovanie objednávok - plánovanie, riadenie a výkon nákupných procesov - obchodné cesty, dokumentácia <p>2.rok – 280hod</p> <ul style="list-style-type: none"> - personál v prevádzke - logistické procesy - makroekonomické vplyvy - cenová politika <p>3.rok – 280hod.</p> <ul style="list-style-type: none"> - marketing - financovanie - analýzy, firemné výsledky - kariérne orientované projekty 	
<p>Záverečná skúška</p>	<p>Skúška pozostáva z dvoch častí: priebežná skúška – časť 1</p> <p>záverečná skúška – časť 2</p> <p>Priebežná skúška prebieha v polovici druhého roka výučby. Má písomný charakter (180 min.) a absolvent by mal zvládnuť tieto témy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizácia práce - riadenie tovaru - ekonomické a sociálne štúdia <p>Záverečná skúška sa uskutočňuje na konci štúdia.</p>	<p>-vid'. Nariadenie o odbornom vzdelávaní " asistenta v veľkoobchode a zahraničnom obchode" z 14. februára 2006, Spolková zbierka zákonov triedy z roku 2006, časť I, č. 9 vydané Bonne 28. februára 2006, § 4 tréning odborného vzdelania, § 8 priebežná skúška</p> <p>-vid'. Nariadenie o odbornom vzdelávaní "asistent vo veľkoobchode a zahraničnom obchode" z 14. februára 2006, Spolková zbierka zákonov triedy z roku 2006, časť I, e. 9 vydané Bonne 28. februára</p>

	Má písomný a ústny charakter. Absolvent musí vedieť komplexne reagovať na problematiku veľkoobchodu.	2006, § 4 tréning odborného vzdelania, § 9 záverečnú skúšku
Materiálové a technické zabezpečenie	Učebnica pre výučbu v odborných školách, dielne v odborných školách a v partnerských podnikoch	Viac detailov bude uvedených počas Tréningu Trénerov

Pracovník v maloobchode

Komparatívny parameter	Komentár	Poznámka
Názov vzdelávacieho programu	Vedúci asistent pre maloobchodné služby	Profesia je regulovaná na základe duálneho systému – Zákon o odbornom vzdelávaní, strana 931, regulácia z 31. októbra 2006
Organizačná forma štúdia	Vzdelávanie tvorí: 1. tzv. „plný úväzok“ 40 hodín týždenne. Základom je Zmluva o praxi, ktorá sa uzatvára medzi podnikom a študentom/účastníkom. Uzavretie sa nahlasuje príslušnému orgánu (IHK). Odborná prax tvorí 70% celkovej výučby a slúži na získavanie vedomostí a zručností priamo v odbore profesie. 2. tzv. „čiastočný úväzok“ vzdelávania v odbornej škole. Tvorí 30% z celkovej dĺžky vzdelávania. Z 30% tvorí 20% výučby odborná teória a 10% všeobecné vzdelávanie.	Po celú dobu vzdelávania je možné navštevovať 1 až 1,5 dňa v týždni odbornú školu a zvyšok týždňa absolvovať v partnerskom podniku. Ďalšie upresnenia sú uvedené v samotných kvalifikáciách pre túto oblasť a sú regulované príslušným orgánom (IHK).
Cieľová skupina	Vhodné je mať ukončené základné vzdelanie alebo nižšie stredné vzdelanie. Nastúpiť je ale možné aj bez vysvedčenia po absolvovaní vstupnej skúšky.	Mladí ľudia, ktorí majú organizačné a komunikačné zručnosti a zaujímajú sa o danú profesiu.

Minimálne požadované vzdelanie	Mnohí uchádzači o dané odborné vzdelávanie majú úspešne ukončení nižšie stredné odborné vzdelanie.	Pre uchádzačov bez potvrdenia o ukončení základného vzdelania (ZŠ) partnerský podnik sám rozhoduje na základe vstupného pohovoru, testu, skúšky o tom, či s účastníkom podpíše zmluvu.
Profil absolventa	Profil absolventa programu „Pracovník v maloobchode“ je popísané v popise odborného vzdelávania/profesie – Zmluva medzi praktikantom a partnerským podnikom. Študent si osvojí nasledovné vedomosti a praktické zručnosti: <ul style="list-style-type: none"> - Podnikové zaškolenie - Práca s informáciami, komunikácia - Produktový mix - Základy predaja - Servis - Práca s peniazmi, pokladňa - Základy marketingu - Maloobchodné prevádzky - Základy účtovníctva - Obchodné procesy a 4 voliteľné kvalifikačné moduly Absolvovaním vzdelávania bude účastník schopný samostatne plánovať, realizovať a vyhodnocovať vlastnú činnosť	
Metódy výučby	V podnikovej prevádzke (praktický výučba) sú aplikované najmä: projektové cvičenia, práca v prevádzke podniku na príslušných pracovných pozíciách, práca v tíme a pod. V škole prebieha výučba nasledovne: klasické vyučovanie, práca v školských	

	dielňach, špecializovaných laboratóriách a pod.	
Celková dĺžka vzdelávania	Celkové trvanie vzdelávania je 36 mesiacov. 70% z toho ako prax v partnerskom podniku (priamo v prevádzke) a 30% v odbornej škole.	- vid'. Nariadenie o odbornom vzdelávaní ako "asistent riadenia vo veľkoobchode a zahraničného obchodu" z 14. februára 2006, Spolková zbierka zákonov trieda z roku 2006, časť I, č. 9 vydané Bonne 28. februára 2006, § 4 Praktický výcvik k pracovnému profilu.
Hlavné odborné témy	Obsah praktickej výučby sa riadi tréningovým plánom odbornej prípravy – faktické osnovy a časový harmonogram (dodatok 1 a 2) odbornej prípravy pre povolanie „Asistent maloobchodnej prevádzky“	- vid'. Nariadenie o odbornom vzdelávaní - „Asistent veľkoobchodu a zahraničného obchodu“ z 14. februára 2006, Spolková zbierka zákonov triedy z roku 2006, časť I, č. 9 vydané Bonne 28. februára 2006, § 4
Učebné plány	Ekonomické a sociálne štúdia (všeobecná časť vzdelávania pre odborné školy) Pre povolanie „Asistent veľkoobchodu a zahraničného obchodu“ účastníci vzdelávania prejdú tromi rokmi vzdelávania, kde postupne nadobúdajú vedomosti a zručnosti pre výkon povolania 1. rok – 320 hodín - zastúpenie maloobchodnej spoločnosti - predaj a pro-zákaznícka orientácia - služba zákazníkom pri pokladni - prezentácia tovaru	"prvky pre výučbu odbornej školy v oblasti hospodárskych a sociálnych štúdií obchodných a technických profesií" sprostredkuje (rozhodnutie Stálej konferencie 18.05.1989).

	<ul style="list-style-type: none"> - podpora predaja, reklama <p>2.rok – 280hod</p> <ul style="list-style-type: none"> - obstaranie tovaru - prijatie, uskladnenie a starostlivosť o tovar - monitorovanie podnikových procesov - zvládanie rôznych situácii <p>3.rok – 280hod.</p> <ul style="list-style-type: none"> - riadené procesy orientované na zákazníka - získavanie a udržanie si zákazníka - plánovanie a riadenie pracovných síl - riadenie a rozvíjanie maloobchodnej pobočnosti 	
Záverečná skúška	<p>Skúška pozostáva z dvoch častí: priebežná skúška – časť 1</p> <p>záverečná skúška – časť 2</p> <p>Priebežná skúška prebieha v polovici druhého roka výučby. Má písomný charakter (120 min.) a absolvent by mal zvládnuť tieto témy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Obchod a Marketing - Obchod a Účtovníctvo - Ekonomické a sociálne štúdiá <p>Záverečná skúška sa uskutočňuje na konci štúdiá. Má písomný a ústny charakter. Absolvent musí vedieť komplexne reagovať na problematiku veľkoobchodu.</p>	<p>-vid'. Nariadenie o odbornom vzdelávaní " asistenta v veľkoobchode a zahraničnom obchode" z 14. februára 2006, Spolková zbierka zákonov triedy z roku 2006, časť I, č. 9 vydané Bonne 28. februára 2006, § 4 tréning odborného vzdelania, § 8 priebežná skúška</p> <p>-vid'. Nariadenie o odbornom vzdelávaní "asistent vo veľkoobchode a zahraničnom obchode" z 14. februára 2006, Spolková zbierka zákonov triedy z roku 2006, časť I, e. 9 vydané Bonne 28. februára 2006, § 4 tréning odborného vzdelania, § 9 záverečnú skúšku</p>
Materiálové a technické zabezpečenie	<p>Učebnica pre výučbu v odborných školách, dielne v odborných školách a v partnerských podnikoch</p>	<p>Viac detailov bude uvedených počas Tréningu Trénerov</p>

RAKÚSKA REPUBLIKA

Základy odborného duálneho vzdelávania v Rakúsku

Duálne vzdelávanie je v Rakúsku súčasťou komplexného vzdelávacieho systému. Aktuálne je možné si vybrať z viac ako 240 odborných smerov. V Rakúsku sa každoročne organizuje celonárodný deň vzdelávania, v rámci ktorého sa šíri povedomie o duálnom odbornom vzdelávaní.

Podľa štatistík je aj v Rakúsku duálny systém vzdelávania veľmi obľúbený a dobre fungujúci už niekoľko rokov. Približne 40% mladých Rakúšanov vstupuje každoročne do systému učňovského vzdelávania – systému duálneho vzdelávania, po ukončení povinnej školskej dochádzky. Zhruba 40 – 44% z nich ostáva aj po ukončení odborného štúdia pracovať v mieste pôsobiska praktickej výučby. Ročne približne 40.000 spoločností poskytuje podmienky, priestory a kapacity pre asi 12.000 študentov/praktikantov. Viac ako 50% študentov/praktikantov sa vyučí v remeselnom sektore, 16% v obchodnom sektore, 11% v priemyselnej oblasti a 10% v sektore cestovného ruchu.

Legislatívny základ povolání v rámci odborného vzdelávania sú uzákonené v Zákone o odbornom vzdelávaní (Berufausbildungsgesetz). Ministerstvo hospodárstva vydáva predpisy pre jednotlivé povolania, ktoré sú záväzné pre partnerské podniky, v ktorých sa vykonáva praktické vyučovanie. Predpisy popisujú pracovný profil daného povolania, resp. osnovy, ktorými sa podniky pri praktickej výučbe riadia.

Keď má podnik záujem sa zapojiť do systému duálneho vzdelávania, podá prihlášku na miestne zastupiteľstvo Obchodnej/Hospodárskej komory. Toto zastupiteľstvo je zo zákona povinné spolu s Úradom práce preveriť spôsobilosť podniku zapojiť sa do systému duálneho vzdelávania. Ak spoločnosť spĺňa požadované kritériá, dostane certifikát umožňujúci prijímanie učňov/praktikantov.

Podľa zákona o regulácii obchodu podnik musí spĺňať všetky predpoklady, aby dokázala zabezpečiť vzdelávanie požadované osnovami daného povolania. Učni/praktikanti nemôžu byť školení len v jednom podniku, ale aj príslušníkmi iných profesií ako sú právnici, architekti a tiež príslušníkmi rôznych asociácií, administratívnych úradov, a iných verejných organizácií.

Podmienky pre partnerské podniky:

- Riadenie a vybavenie podniku sa musí zhodovať s podmienkami praktikantskej pozície, ktorú podnik plánuje zabezpečiť.
- Aktivity, ktoré nevie podnik zabezpečiť budú vyučované v tréningových centrách aliancie.
- Podnik musí disponovať dostatočným množstvom profesijne a pedagogicky kvalifikovaných zamestnancov, ktorí budú učňov/praktikantov zaučovať.

Odborné vzdelávanie – systém duálneho vzdelávania	
Praktická výučba v podniku	Odborné vzdelávanie v škole
80% doby odborného vzdelávania - získanie špecifických pracovných vedomostí a zručností	20% doby odborného vzdelávania - získanie teoretických odborných vedomostí (65%) a rozšírenie všeobecného vzdelania (35%)

Náklady na praktické vyučovanie študentov/praktikantov znáša podnik, v ktorej je praktikant zamestnaný. Školská dochádzka je financovaná štátom. Väčšinu nákladov duálneho vzdelávania znáša súkromný sektor. Najväčšou položkou je odmena praktikanta, ktorá je stanovená pre každé povolanie kolektívnou zmluvou. Tam, kde kolektívna zmluva neexistuje, sa to rieši individuálnou dohodou. Odmena sa zvyčajne pohybuje vo výške 80% platu zamestnanca na plný úväzok na danej pozícii. Na druhej strane praktikant v danom podniku vytvára hodnotu, pričom s nárastom jeho odbornosti narastá aj jeho prínos pre firmu – zvyšovanie ziskov spoločnosti.

Štát financuje duálne vzdelávanie nepriamo, keďže umožňuje podnikom odpísať si náklad na študenta/praktikanta z daní. V prvých dvoch rokoch má tiež zamestnávateľ preplatené príspevky na zdravotné poistenie praktikanta a poistenie voči nehodám má praktikant hrazené automaticky. Náklady na vybavenie škôl a odmeny učiteľov sú rozdelené medzi vládou a regiónmi.

Tak, ako bolo spomínané aj pri Nemeckej spolkovej republike, aj v Rakúsku sa prenáša systém duálneho vzdelávania do oblasti vzdelávania dospelých. Dlhoročné skúsenosti zo stredoškolského odborného vzdelávania boli postupne prenášané aj do oblasti ďalšieho vzdelávania. Jednotlivé kurzy sú vyprofilovanejšie, teda neučí sa na kurze celá profesia (3 – 4 ročné štúdium), ale vyberie sa konkrétna časť a účastník absolvuje odborný vzdelávací kurz v duálnom systéme výučby. Podstatou je, aby vykonal príslušnú skúšku.

Komparatívna analýza vybraných vzdelávacích programov ďalšieho vzdelávania

Pracovník vo vodohospodárskom podniku – technik

Komparatívny parameter	Komentár	Poznámka
Názov vzdelávacieho programu	Odbor - Expert na odpadové hospodárstvo (spracovanie a recyklácia odpadových vôd)	Výučba prebieha formou „Duálneho odborného vzdelávania a prípravy“. Legislatívny základy pre duálne vzdelávanie sú ustanovené v Zákone o odbornom vzdelávaní.
Organizačná forma štúdia	Prezenčná forma (38h. týždenne) Základom je učňovská/praktikantská zmluva (spoločnosť so študentom / zákonným zástupcom). Podnik, v ktorom prebieha tréning: 80% učňovského/praktikantského štúdia. Zabezpečenie pracovných miest – získanie špecifických znalostí a zručností. Vzdelanie v odbornej škole: 20% času štúdia. Poskytovanie základných teoretických vedomostí, všeobecné vzdelanie.	Existujú dve možnosti: Buď jeden deň v týždni navštevuje študent odbornú školu a štyri dni podnik, kde prebieha praktická výučba a/alebo 8 týždňov navštevuje na striedačku odbornú školu a podnik, kde prebieha prax počas celej výučby
Cieľová skupina	Mladí ľudia, ktorí ukončili povinnú školskú dochádzku	Osoby, ktoré majú záujem o danú oblasť
Minimálne požadované vzdelanie	Predpokladom na začatie odborného štúdia je ukončenie povinnej 9 ročnej školskej dochádzky	V niektorých podnikoch musia uchádzači prejsť vstupnými testami.
Profil absolventa	Získanie certifikátu Profil: - príprava pracoviska - čítanie a nákres jednoduchých výkresov a skíc	Bundesgesetzblatt - Spolková zbierka zákonov: https://www.ris.bka.gv.at/Dokument/BgblPdf/1998_129_2/1998_129_2.pdf

	<ul style="list-style-type: none"> - opravy a údržba zariadení, strojov v oblasti čistenia odpadových vôd - výber možností spracovania odpadových vôd - analýza odpadových vôd - dokumentácia zberu a spracovania odpadových vôd - bezpečná a vhodná prevádzka chodu podniku odpadových vôd, strojov, zariadení - BOZP - kvalifikácia na výkon povolania: špecialista úpravy vôd - technická komunikácia 	<p>Berufsschullehrplan - odborné školy osnovy:</p> <p>http://www.abc.berufsbildendeschulen.at/upload/1551_Entsorgungsfachmann-Abwasser.pdf</p>
Metódy výučby	<p>Prax v spoločnosti: každý učeň/praktikant má trénera so špecifickou kvalifikáciou v tréningu. Tento inštruktor (odborný tréner - Majster) vedie uchádzača o vzdelanie v praxi (prevádzke).</p> <p>V odbornej škole sa vyučuje v triedach, dielňach a v laboratóriách.</p>	
Celková dĺžka vzdelávania	3 roky (celé štúdium)	3 školské roky – 38hodinový pracovný týždeň. Celkový počet hodín v odbornej škole: 3 roky – 1260 hodín (bez náboženskej výchovy)
Hlavné odborné témy	<p>Prax: Partnerský podnik zabezpečujúci odborné vzdelávanie</p> <p>Praktická výučba: 80%</p>	<p>Bundesgesetzblatt - Spolková zbierka zákonov:</p> <p>https://www.ris.bka.gv.at/Dokumente/BgblPdf/1998_129_2/1998_129_2.pdf</p>
Učebné plány	<p>Teoretická výučba: 20%</p> <p>Povinné predmety:</p> <ul style="list-style-type: none"> - politická náuka (občianska náuka) - nemčina a komunikácia 	<p>Berufsschullehrplan – Vocational school curriculum:</p> <p>http://www.abc.berufsbildendeschulen.at/upload/1551_Entsorgungsfachmann-Abwasser.pdf</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - cudzí jazyk súvisiaci s profesiou - ekonomika a korešpondencia - účtovníctvo <p>Odborné predmety:</p> <ul style="list-style-type: none"> - chémia a fyzika - biológia - technológia - aplikovaná matematika - laboratórne cvičenia <p>Profesijné vzdelávanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Manažment odpadového hospodárstva - laboratória odpadového hospodárstva 	
Záverečná skúška	<p>Skúška kvalifikovaného praktikanta:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Učňovská/praktikantská skúška v oblasti spracovania a recyklácie odpadov – teoretická a praktická časť 2. Praktická skúška sa skladá z častí ako projektová práca a diskusia 3. Teoretická skúška zahŕňa test z odborných predmetov, technických výpočtov 	<p>Teoretickú skúšku je možné absolvovať, ak študent ukončil odbornú školu s pozitívnymi výsledkami. Skúška samotná prebieha pred skúšobnou komisiou.</p>
Materiálové a technické zabezpečenie	<p>Učebnice pre výučbu, semináre a laboratórne vybavenie na odbornej škole</p> <p>Ostatné bude upresnené na Tréningu pre Trénerov</p>	

Šička v automobilovom priemysle – čalúnňické práce vo vozidle

Komparatívny parameter	Komentár	Poznámka
Názov vzdelávacieho programu	Odbor sedlár - Výučba zameraná na čalúnňické práce vo vozidle	Výučba prebieha formou „Duálneho odborného vzdelávania a prípravy“. Legislatívny základy pre duálne vzdelávanie sú ustanovené v Zákone o odbornom vzdelávaní.
Organizačná forma štúdia	Prezenčná forma (38h. týždenne)	Existujú dve možnosti: Buď jeden deň v týždni navštevuje študent odbornú školu a štyri dni podnik, kde prebieha praktická výučba a/alebo 8 týždňov navštevuje na striedačku odbornú školu a podnik, kde prebieha prax počas celej výučby
Cieľová skupina	Mladí ľudia, ktorí ukončili povinnú školskú dochádzku	Osoby, ktoré majú záujem o danú oblasť
Minimálne požadované vzdelanie	Predpokladom na začatie odborného štúdia je ukončenie povinnej 9 ročnej školskej dochádzky	Obsadzovanie učňovských/praktikantských miest funguje ako ostatné výberové konania na trhu práce. Pomoc mladým poskytujú rôzne agentúry a iniciatívy. Môžeme spomenúť nasledovné: <ul style="list-style-type: none"> - Kariérne poradenstvo a verejné služby zamestnanosti (AMS Österreich) - Online systém Hospodárskej komory Rakúska a verejnej služby zamestnanosti V niektorých podnikoch musia uchádzači prejsť vstupnými testami.
Profil absolventa	Získanie certifikátu Profil:	Bundesgesetzblatt - Spolková zberka zákonov: https://www.ris.bka.gv.at/Dokument/BgblAuth/BGBLA_2010

	<ul style="list-style-type: none"> - výber materiálov na základe zákazníckych požiadaviek - spracovanie a rezanie kože a iných materiálov - šitie častí kože a čalúnenie (ručne, strojom) - čalúnenie a pokrývanie sedadiel, opierok hlavy a iných objektov - obloženie volantov, prevodových pák a prístrojových dosiek kožou, inými materiálmi - meranie, rezanie, spájanie a montáž plachty, strešného obloženia - vyznačenie interiérových krytín/textilných častí vozidla - opravy a reštaurovanie interiérových krytín/textílií, plachty, strešné krytiny - poskytovanie poradenských služieb - starostlivosť o produkty - BOZP - ochrana životného prostredia - technický jazyk 	<p>II_190/BGBLA_2010_II_190.pdf</p> <p>Odborná školské osnovy:</p> <p>https://www.ris.bka.gv.at/Dokumente/Begut/BEGUT_COO_2026_100_2_587350/COO_2026_100_2_589718.pdf</p>
Metódy výučby	<p>Prax v spoločnosti: každý učeň/praktikant má trénera so špecifickou kvalifikáciou v tréningu. Tento inštruktor (odborný tréner - Majster) vedie uchádzača o vzdelanie v praxi (prevádzke).</p> <p>V odbornej škole sa vyučuje v triedach, dielňach a v laboratóriách.</p>	
Celková dĺžka vzdelávania	3 roky (celé štúdium)	3 školské roky – 38hodinový pracovný týždeň. Celkový počet hodín v odbornej škole:

		3 roky – 1200 hodín (bez náboženskej výchovy)
Hlavné odborné témy	<p>Základ pre praktickú časť výučby v podniku je regulovaná legislatívou. Pre každý druh odborného vzdelávanie je vydané samostatné nariadenie. Je záväzná pre podniky, kde daný praktická výučba prebieha.</p> <p>Praktická výučba: 80%</p>	<p>Bundesgesetzblatt - Spolková zbierka zákonov: https://www.ris.bka.gv.at/Dokumente/BgblAuth/BGBLA_2010_II_190/BGBLA_2010_II_190.pdf</p>
Učebné plány	<p>Teoretická výučba: 20%</p> <p>Povinné predmety:</p> <ul style="list-style-type: none"> - náboženstvo - politická náuka (občianska náuka) - nemčina a komunikácia - cudzí jazyk súvisiaci s profesiou - ekonomika a korešpondencia - účtovníctvo <p>Odborné predmety:</p> <ul style="list-style-type: none"> - špecializovaná výučba - technické kreslenie - praktické vyučovanie - Projektová úloha (semestrálny projekt) <p>Celkový počet hodín (bez náboženskej výchovy – 1200hod.</p>	<p>Berufsschullehrplan – Vocational school curriculum: https://www.ris.bka.gv.at/Dokumente/Begut/BEGUT_COO_2026_100_2_587350/COO_2026_100_2_589718.pdf</p>
Záverečná skúška	<p>Študenti ukončia štúdium záverečnou skúškou. Táto skúška sa snaží preveriť všetky oblasti, ktoré sú nevyhnutné k získaniu a udržaniu zamestnania v obore štúdia. Pozostáva z teoretickej a praktickej časti.</p>	<p>Teoretickú skúšku je možné absolvovať, ak študent ukončil odbornú školu s pozitívnymi výsledkami. Skúška samotná prebieha pred skúšobnou komisiou.</p>

Materiálové a technické zabezpečenie	Učebnice pre výučbu, semináre a laboratórne vybavenie na odbornej škole Ostatné bude upresnené na Tréningu pre Trénerov	
---	--	--

Zámočník – kovoobrábač

Komparatívny parameter	Komentár	Poznámka
Názov vzdelávacieho programu	<p>Učebný odbor Kovoobrábač je nastavený ako modulové vzdelávanie. Povinné základné moduly:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Strojárska technika 2. Automobilová technika 3. Technika kovov a plechov 4. Technik ocelových konštrukcií 5. Technológia kovania 6. Technológia výroby nástrojov 7. Technológia zvarovania 8. Technológia obrábania rezaním <p>Pre vyššiu špecializáciu môže byť pridaný rozšírený povinný modul alebo jeden z osobitých uvedených modulov:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Automatizačná technológia 2. Technológia dizajnu 3. Konštrukčné technológie 4. Procesná a výrobná technológia 	Výučba prebieha formou „Duálneho odborného vzdelávania a prípravy“. Legislatívny základy pre duálne vzdelávanie sú ustanovené v Zákone o odbornom vzdelávaní.
Organizačná forma štúdia	Prezenčná forma (38h. týždenne)	Existujú dve možnosti: Buď jeden deň v týždni navštevuje študent odbornú školu a štyri dni podnik, kde prebieha praktická výučba a/alebo 8 týždňov navštevuje na

		striedačku odbornú školu a podnik, kde prebieha prax počas celej výučby
Cieľová skupina	Mladí ľudia, ktorí ukončili povinnú školskú dochádzku	Osoby, ktoré majú záujem o danú oblasť
Minimálne požadované vzdelanie	Predpokladom na začatie odborného štúdia je ukončenie povinnej 9 ročnej školskej dochádzky	Obsadzovanie učňovských/praktikantských miest funguje ako ostatné výberové konania na trhu práce. Pomoc mladým poskytujú rôzne agentúry a iniciatívy. Môžeme spomenúť nasledovné: - Kariérne poradenstvo a verejné služby zamestnanosti (AMS Österreich) - Online systém Hospodárskej komory Rakúska a verejnej služby zamestnanosti V niektorých podnikoch musia uchádzači prejsť vstupnými testami.
Profil absolventa	Získanie certifikátu Profil: V závislosti od vybranej kombinácie hlavných a špecializovaných modulov	Bundesgesetzblatt - Spolková zbierka zákonov Odborná školské osnovy
Metódy výučby	Prax v spoločnosti: každý učeň/praktikant má trénera so špecifickou kvalifikáciou v tréningu. Tento inštruktor (odborný tréner - Majster) vedie uchádzača o vzdelanie v praxi (prevádzke). V odbornej škole sa vyučuje v triedach, dielňach a v laboratóriách.	
Celková dĺžka vzdelávania	3 – 4 roky (celé štúdium)	3 - 4 školské roky – 38hodinový pracovný týždeň. Celkový počet hodín v odbornej škole: 3 roky –

		1200 hodín (bez náboženskej výchovy)
Hlavné odborné témy	<p>Základ pre praktickú časť výučby v podniku je regulovaná legislatívou. Pre každý druh odborného vzdelávanie je vydané samostatné nariadenie. Je záväzná pre podniky, kde daný praktická výučba prebieha.</p> <p>Praktická výučba: 80%</p>	Bundesgesetzblatt - Spolková zbierka zákonov:
Učebné plány	<p>Teoretická výučba: 20%</p> <p>Celkový počet hodín (4 roky) – 1620 vyučovacích hodín (bez náboženskej výučby, z toho v každom z ročníkov musí byť absolvovaných min. 360 vyučovacích hodín</p> <p>Povinné predmety:</p> <ul style="list-style-type: none"> - náboženstvo - politická náuka (občianska náuka) - nemčina a komunikácia - cudzí jazyk súvisiaci s profesiou - ekonomika a korešpondencia - účtovníctvo <p>Odborné predmety:</p> <ul style="list-style-type: none"> - špecializovaná výučba - technické kreslenie (PC) - technológie - aplikovaná matematika - praktické vyučovanie - Projektová úloha (semestrálny projekt) <p>Celkový počet hodín (bez náboženskej výchovy – 1200hod.</p>	Berufsschullehrplan – Vocational school curriculum:

Záverečná skúška	Študenti ukončia štúdium záverečnou skúškou. Táto skúška sa snaží preveriť všetky oblasti, ktoré sú nevyhnutné k získaniu a udržaniu zamestnania v obore štúdia. Pozostáva z teoretickej a praktickej časti.	Teoretickú skúšku je možné absolvovať, ak študent ukončil odbornú školu s pozitívnymi výsledkami. Skúška samotná prebieha pred skúšobnou komisiou.
Materiálové a technické zabezpečenie	Učebnice pre výučbu, semináre a laboratórne vybavenie na odbornej škole Ostatné bude upresnené na Tréningu pre Trénerov	

ZÁVER

Možnosti prenosu inovatívnych prvkov do oblastí vzdelávania dospelých

System duálneho odborného vzdelávania má nesporne mnohé výhody, ktoré boli uvedené v krátkych súhrnných informáciách pre jednotlivé partnerské krajiny projektu. Na Slovensku je tento systém veľmi „mladý“ a neuplatňuje sa v podmienkach vzdelávania dospelých. Iba v malom množstve pilotných vzdelávacích projektov. Aj v týchto ojedinelých prípadoch praktická výučba neprebíha vždy v partnerských podnikoch, teda priamo v podniku, ale častokrát v umelo vytvorených podmienkach školiaceho strediska. Veľa praktickej výučby v takto vytvorených učebniach nie vždy prispieva k správne mu pochopeniu praktických činností výkonu jednotlivých profesií.

Hlavnou úlohou pri prenose duálneho systému bude absolvovať min. 30% praktickej časti výučby priamo v partnerskom podniku.

Okrem možnosti absolvovania praktickej výučby priamo v podniku, prevádzke, výrobe je dôležitý aj pomer teoretickej a praktickej výučby. U nemeckých a rakúskych partnerov vidíme, že markantný dôraz je kladený na absolvovanie praktickej časti výučby v partnerskom podniku. Účastník vzdelávania, tak získava reálne návyky, vedomosti a praktické znalosti danej profesie. Na druhej strane partnerský podnik si takto vychováva kvalifikovaný personál, ktorý vie ihneď po ukončení vzdelávania zaradiť do prevádzky bez ďalšieho potrebného preškolenia.

Radi by sme zachovali pomer teórie a praxe min. na úrovni nemeckých štandardov vzdelávania, tj. 30% teoretickej výučby a 70% praktickej výučby aj v rámci programov ďalšieho vzdelávania.

Vhodným prvkom sa nám zdá aj možnosť voľby v rámci metód vzdelávania. Účastník vzdelávania si vie rozložiť teoretickú a praktickú výučbu buď na týždennej báze, tj. 1 až 1,5 dňa teoretickej výučby a zvyšok týždňa absolvuje praktickú výučbu v partnerskom podniku alebo na báze modelu blokov, tj. 1 mesiac absolvuje teoretickú časť a 3 mesiace praktickú časť v partnerskom podniku. Nevieme si aktuálne predstaviť túto flexibilitu pre účastníkov ďalšieho vzdelávania v legislatívnej rovine.

Určite budeme pri realizácii intelektuálnych výstupov O8 – O13 Akreditácia vzdelávacích programov brať aj túto možnosť prenosu do úvahy a budeme ju diskutovať s Odborom celoživotného vzdelávania na Ministerstve školstva SR.

Samotnou kapitolou je aj vznik úplne nových alebo skombinovaných vzdelávacích programov. Napríklad profesia/kvalifikácia „Šička v automobilovom priemysle“ je na trhu práce vysoko dopytovaná, ale vzdelávací systém na tento dopyt nereflektuje. Veríme, že práve akreditáciou tohto vzdelávacieho programu a následným pilotným vzdelávaním otvoríme a naštartujeme novú kapitolu vzdelávania pre subdodávateľov pre automobilový priemysel.

Taktiež sa to týka špecializácie vo vzdelávacích programoch Pracovník vo veľkoobchode a pracovník v maloobchode. Môže sa zdať, že práca v obchode je všade rovnaká, ale nie je to tak. Žiaľ slovenský vzdelávací systém vychováva univerzálnych pracovníkov ako: pokladník, skladník, predavač, sprostredkovateľ a pod. a nevie poskytnúť pracovnému trhu špecializovaných pracovníkov tak, aby ich už jednotlivé prevádzky nemuseli zložiť a draho dovzdelávať.

Pri akreditácii vzdelávacích programov budeme upriamovať pozornosť na odlišnosti trhu a požiadavky zamestnávateľov z radov malých a stredných podnikov.

Projekt SAGA for VET prinesie riešenia orientované na MSP nezávislé od systémovej prestavby odborného školstva na Slovensku, schopné priniesť v krátkodobom horizonte výsledky zodpovedajúce aktuálnym potrebám trhu práce, čo je zreteľné už pri výbere aktivít a partnerov projektového konzorcia. Nakoľko reforma odborného školstva prinesie prvé výsledky najskôr v horizonte 3 až 4 rokov, náš projekt pomôže tento časový úsek prekonať formou akreditovaného odborného vzdelávania podľa zákona 568/2009 Z.z. o celoživotnom vzdelávaní, ktoré zároveň pomôže zlepšiť situáciu na trhu práce prostredníctvom preškolenia kritickej cieľovej skupiny uchádzačov o zamestnanie, a takto preukáže efektivitu týchto riešení vyskúšaných v pilotnej prevádzke.

Pilotné testovanie pomôže aj nemeckej a rakúskej strane vo forme prevzatia inovácií a ich aplikovania do už fungujúcich opatrení a projekt má teda rozmer výmeny informácií medzi všetkými stranami.

Za obsah tohto intelektuálneho výstupu nesú výhradnú zodpovednosť partneri projektu SAGA for VET. Texty vyjadrujú len názory autorov a v žiadnom prípade ich nemožno považovať za názory Európskej komisie. Komisia nenesie žiadnu zodpovednosť za použitie informácií uvedených v tomto texte.